

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT

Aquesta transcripció està pendent de verificació i correcció. Pot contenir, doncs, errades de fidelitat i incorreccions lingüístiques i no es pot considerar com una publicació oficial

Sessió núm. 3 / COSDARC / 23.09.2025

Doc. Q:\D18\R440Transcripcio\COSDARC\03COSDARC\

Fitxer 03COSDARC1

XV legislatura · quart període · sèrie C · número ****

Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya

Sessió 3, dimarts 23 de setembre de 2025

Presidència de la I. Sra. Lluïsa Llop Fernàndez

Sessió 3 de la COSDARC

La sessió de la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya (COSDARC) s'obre a ****. Presideix Lluïsa Llop Fernàndez, acompanyada de la vicepresidenta, Rosa Maria Ibarra Ollé, i de la secretària, Irene Negre i Estorach. Assisteix la Mesa el lletrat Joan Ridao i Martín.

Hi són presents [Manel Ezquerro Tomàs](#), pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; [Ignasi Prat i Sarri](#), pel G. P. de Junts; [Montse Bergés i Saura](#), pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; [Jaume Veray Cama](#), pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; [Rafael Villafranca Mercé](#), pel G. P. de VOX en Cataluña; [Núria Lozano Montoya](#), pel G. P. Comuns; [Dani Cornellà Detrell](#), pel G. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, i [Sílvia Orriols Serra](#), pel G. Mixt[membres comissió].

[Assisteix] a aquesta sessió [assistents].

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Sol·licitud de compareixença de la directora general de Coordinació Interdepartamental davant la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya perquè informi sobre el desplegament de les actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya (tram. 356-00746/15). Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

2. Sol·licitud de compareixença d'Àlex Serrahima, president de País Rural, davant la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural perquè informi sobre l'estat actual del desplegament de l'Agenda rural (tram. 356-00859/15). Ignasi Prat i Sarri, juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

3. Sol·licitud de compareixença d'una representació de l'Associació Catalana de Comunitats de Regants davant la Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya perquè informi sobre el desplegament de l'Agenda rural (tram. 356-00863/15). Mònica Sales de la Cruz, juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari de Junts. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

La presidenta

Bon dia a tothom. Començaríem aquesta Comissió de Seguiment del Desplegament de les Actuacions de l'Agenda Rural.

Primer de tot, algun grup? No sé si hi ha alguna substitució que comunicar? Diputat Ezquerra?

Manel Ezquerra Tomàs

Sí, bon dia. Bon dia, presidenta. Sí, la diputada Neus Comes substituirà la diputada Rosa Maria Ibarra.

La presidenta

Gràcies. Doncs, si no hi ha cap més substitució, continuariem amb l'ordre del dia.

Sol·licituds de compareixença

356-00746/15, 356-00859/15 i 356-00863/15

Començarem amb la votació de la sol·licitud de compareixença de la directora general de Coordinació Interdepartamental, sol·licitada pels grups d'Esquerra, del PSC, de Junts, de Comuns i de la CUP.

I no sé si hi hauria cap inconvenient, si volen, de votar totes les compareixences conjuntes?

Doncs, el segon punt seria la sol·licitud de compareixença d'Àlex Serrahima, el president de País Rural, sol·licitat pel Grup Parlamentari de Junts. I el tercer punt, també la sol·licitud de compareixença d'una representació de l'Associació Catalana de Comunitats de Regants, també, en aquest cas, sol·licitada pel Grup Parlamentari de Junts.

De manera que, com que no hi ha cap inconvenient, les votàriem les tres conjuntament.

Vots a favor de la proposta?

Quedaria, doncs, aprovada per unanimitat dels diputats i diputades assistents.

Com vam veure en l'ordre del dia, el primer dels punts, la compareixença de la directora general de Coordinació Interdepartamental, en cas de ser aprovat, la idea era substanciar-ho avui. Per tant, aturarem un minutet per anar a rebre la directora i així continuarem després.

La sessió se suspèn a... i es reprèn a...

La presidenta

Doncs...

Compareixença de la directora general de Coordinació Interdepartamental per a informar sobre el desplegament de les actuacions de l'Agenda Rural de Catalunya

357-00798/15

...donaríem la benvinguda a la directora general de Coordinació Interdepartamental en aquesta comissió, a la senyora Mónica Lafuente. Gràcies per la seva assistència. Igualment, donar la benvinguda als seus acompanyants.

Disposarà, d'aproximadament, uns vint minuts. Si s'allargués una mica, ja seríem generosos amb el temps, perquè entenem que és prou àmplia la temàtica com perquè igual necessiti una mica més de temps.

Després els diferents grups parlamentaris, els portaveus, tindran una intervenció de cinc minuts. I, després, tornarem a donar torn a la directora per si necessita qualsevol aclariment o ampliació en funció de les intervencions dels grups.

Per tant, començaríem ja la seva compareixença. Endavant, directora.

Mònica Lafuente de la Torre (directora general de Coordinació Interdepartamental)

Molt bé, moltes gràcies, presidenta. Membres de la Mesa, diputats i diputades. Dir-vos que m'acompanyen dos tècnics del Departament de la Direcció General de Coordinació Interdepartamental, el Julià i la Roser, i el responsable de relacions institucionals de Presidència.

Bé, és un honor poder estar en aquesta comissió. Tots hem anat seguint des de diferents àmbits el que és l'Agenda Rural i l'Estatut i la veritat és que poder ser-hi, quan formo part, soc la responsable de la Direcció de Coordinació Interdepartamental i coordinem el que és la Comissió Interdepartamental de Governança Rural, doncs és un honor poder estar aquí amb vosaltres i que ens feu totes les aportacions que siguin necessàries.

Un dels principals problemes que pateix el món rural, evidentment, és el despoblament. Des de fa dècades, des de la revolució industrial, es va perdent població a les zones rurals.

És veritat que hi ha hagut algun repunt de repoblament, hi ha hagut alguna tendència a l'alça, però la tònica habitual ha estat que sigui a la baixa. I això què ha provocat? I tots ho sabem, per això aquest tipus de comissions, l'augment de l'envelliment, la manca de relleu generacional, menys dones al món rural i es va perdent capital humà qualificat.

En poc més del vuitanta per cent de la superfície catalana hi viu només el deu per cent de la població i tenim clar que no es pot governar d'esquenes a aquest deu per cent que viu al món rural. Per dos motius cabdals.

Un, i el més important, és que aquesta gent, aquest deu per cent, mereixen els mateixos drets i oportunitats que la resta. Com s'ha dit moltes vegades en aquesta comissió, hi ha molts espais, no es pot tenir una Catalunya a dos velocitats, no podem tenir una Catalunya i territoris de primera i de segona.

Però també per un altre motiu, aquest deu per cent, vetlla cuida i gestiona tot el territori. El té endreçat des de tots els punts de vista, des del sector primari, això vol dir que en generen l'alimentació, preserven la biodiversitat, ens mantenen, si els hi deixem i si fem una gestió forestal com ara s'està posant sobre la taula, ens mantenen els boscos vius, nets i productius. Cuiden dels territoris que ens aporten energia i aigua. En resum i en definitiva, el que fan és cuidar el pulmó de Catalunya.

I en aquest sentit, la Generalitat té clar diferents aspectes. Una, en un primer lloc, és que per a què la gent s'arrela al territori en què ha nascut o en què vol viure, necessita gaudir de tots els serveis: els serveis assistencials, educatius, de suport a la gent gran, digitals, com la fibra òptica o la mobilitat i el transport públic, així com dos factors super importants, que és l'habitatge i el treball.

En segon lloc, que, quan parlem d'estat del benestar i dels serveis públics, no podem pensar en termes empresarials, costos-beneficis o rendibilitat. Recordo fa molts anys, molts anys, un representant de la Conselleria de Salut va dir que suprimien centres mèdics i CAPs, el Sobirà i el Jussà, perquè hi havia poca massa crítica per atendre. No podem parlar en aquests termes, evidentment, quan parlem del benestar i serveis públics per a la gent del territori.

En tercer lloc, que, si parlem de justícia social, hem de parlar de justícia territorial. Si volem igualtat d'oportunitats, els mateixos drets d'oportunitats i serveis per a tota la gent, hem de parlar de justícia social, però també de justícia territorial. I si parlem d'equitat, exactament el mateix, hem de parlar en termes socials, però també territorials.

I, en quart lloc, que la gent pugui decidir, la gent que està als territoris, al món rural i a les zones de muntanya, puguin decidir cap a on volem focalitzar el seu talent. No

podem des de despatxos decidir i tenir un sentiment paternalista de cap a on ha d'anar el talent i cap a on volen dirigir la seva vida.

Recordeu, fa molts anys, quan se deia, no?, és que el futur de les zones de muntanya és fer melmelades o fer circuits, rutes de bicicleta. És veritat que això, aquests dos productes, per exemple, poden ser importants i poden revitalitzar, però no tothom es pot dedicar a fer melmelades ni... Llavors, la gent, i sobretot els joves, tenen les seves aspiracions, els hem d'escoltar i el que hem de fer des de les administracions és posar les eines perquè ells decideixin com focalitzar el seu talent.

I d'aquí la importància de la metodologia utilitzada en la confecció de l'Agenda Rural. Com s'ha dit aquí en aquesta comissió, neix de baix a dalt. Com bé sabeu, va ser un procés participatiu endegat pel Departament d'Agricultura, amb una comissió motora que en aquests moments ja tenen una quarantena d'entitats perquè les van ampliant. Van participar més de 1.200 persones i entitats i es va dibuixar un full de ruta amb set reptes i 892 mesures.

Però si important és la metodologia, nosaltres posem també molt en valor, i vosaltres també perquè us he sentit amb més d'una ocasió dir, la importància de la governança perquè és innovadora, és transformadora, és participativa, és representativa, té tres potes. Està la societat civil en aquest procés participatiu, la comissió motora. La coordina el Govern, a través de la coordinació interdepartamental de governança rural, juntament a la comissió motora. I el seguiment que es fa des d'aquesta comissió al Parlament.

Concretament, pel que fa a la Comissió Interdepartamental de Governança Rural, com bé sabeu, està presidida pel conseller de Presidència, i això el que garanteix és una coordinació transversal del Govern a totes les polítiques territorials. I la direcció que encapçalo és la unitat que coordina aquesta comissió.

És veritat que hi ha dos departaments claus, que són Territori i Agricultura, perquè abasten moltes de les mesures que té inclosa l'Agenda Rural, però també és cert que l'Agenda Rural són múltiples factors. No parlem només de sector primari i urbanisme, sinó que parlem també de salut, educació, activitat econòmica, cultura, protecció civil, entre altres.

El Govern té el ferm compromís d'entomar l'Agenda Rural, que és el mandat, si entomem o no entomem el Govern l'Agenda Rural. Evidentment, té el ferm compromís d'entomar l'Agenda Rural. Per què? Perquè és un mandat de la societat civil i del Parlament. I per això els governs, no només aquest, sinó el Govern anterior també, van agafar i hem agafat l'Agenda Rural i l'hem posat en la nostra pròpia agenda política. I és que si una cosa estem d'acord amb els que estem aquí presents és que necessitem que les polítiques públiques tinguin una atenció diferencial amb el món rural. Calen els serveis necessaris per ajudar a fixar persones i oportunitats en aquests territoris.

De fet, en la comissió anterior, que me vaig llegir les intervencions que es van fer, en un moment donat que el diputat del PP, en Jaume Veray, s'adona que coincideix amb uns postulats del diputat de la CUP, d'en Dani Cornellà, i això li va sobtar i ho va posar de manifest, Carme Ferrer, que compareixia en aquell moment, l'alcalde de Senan, va dir: «No es sobtin tant perquè el món rural no és un tema de colors polítics, és un tema de realitat de país i cal que l'afrontem conjuntament». I jo crec...

Fitxer 2

...que aquest que és l'esperit de l'Estatut, és l'esperit de l'Agenda Rural, és l'esperit que hem de continuar mantenint.

On som i què s'ha fet fins ara respecte a l'Agenda Rural? En un primer terme podem dir que durant la primavera del 2025 vam finalitzar les reunions bilaterals, quedaven algunes per fer i han finalitzat. Aquest era l'espai, com bé sabeu, on representants de la comissió motora i membres de més de cinquanta unitats dels departaments van aprofundir i intercanviar punts de vista en relació a les accions estratègiques l'Agenda Rural.

Dit això, cal insistir en una cosa que també la comissió passada es va posar de manifest, que no s'hauria, a no ser que digueu el contrari des de la comissió, analitzar mesura a mesura les 892, perquè això no és un pla d'acció. I no ho diem nosaltres com a Govern ni l'anterior Govern, sinó que són paraules del president d'ARCA, de l'Albert Puigvert, membre de la comissió motora, que ell va insistir dient, l'Agenda

Rural, què és? No és un pla d'acció, és un document aspiracional, és un full de ruta, són uns objectius que han d'inspirar als governs.

D'altra banda, un cop renovats els representants de la comissió interdepartamental, va haver un canvi de govern i molts dels membres van haver de ser substituïts per altres.

El passat 16 de juny, es va celebrar la quarta reunió de la comissió interdepartamental. Va estar encapçalada pel conseller Dalmau i copresidida per la consellera Paneque i el conseller Ordeig.

Vam incorporar per primera vegada les diputacions, no hi formàvem part, però com també és un clam la col·laboració entre ens locals, diputacions, consells comarcals i Generalitat de Catalunya, vam decidir que convidàvem els quatre presidents de la diputació. Aquesta és una màxima que també es va posar sobre la taula en la comissió passada que vàreu celebrar.

I en el nou pla de treball que hem dissenyat hi ha dues accions que voldria posar de relleu, dos accions que es van aprovar en el si de la comissió interdepartamental. Una, és que ens vam adonar que hi ha un univers de plans, estratègies i lleis que intenten beneficiar el món rural. Tenim l'Agenda Rural i l'estratègia Pirineu, que la pròpia comissió interdepartamental ha d'analitzar perquè és el seu mandat, però tenim també la llei de muntanya, el pla d'habitatge al món rural, l'estatut dels municipis rurals.

Llavors, vam decidir que sota el paraigües de la comissió interdepartamental de governança rural s'analitzarien totes aquestes accions. Per què? Perquè totes són semblants o moltes d'elles són coincidents i, per fer moltes comissions interdepartamentals i analitzar-les per separat, es va decidir que, conjuntament, s'analitzarien en diferents grups de treball, però amb el mateix mètode i instruments de seguiment.

I d'altra, es va també acordar passar de l'Agenda Rural al Pacte rural. I això què vol dir? Si bé l'Agenda Rural va estar inspirada amb l'Agenda Rural europea, ara el Pacte rural català està inspirat amb el Pacte rural europeu. I què vol dir això? Simplement vol dir aterrar l'Agenda Rural. Si l'Agenda Rural són propostes de la societat civil, ara cal accions per part del Govern, cal el compromís. La societat

suggereix i el Govern ha d'adquirir certs compromisos. Es tracta de donar un pas endavant per fer més efectiva l'Agenda Rural, que hem dit al començament que el que marquen són objectius i full de ruta.

Dit això, el que sí que volíem deixar també palès és que un eix troncal d'aquest pacte rural serà el propi Estatut dels municipis rurals. Per què? Doncs perquè és una acció de l'Agenda Rural, la 876, i tot l'Estatut dona resposta a més de setanta mesures de l'acció rural.

Per aquesta raó, sent l'Estatut un mandat del Parlament, creiem que ha de formar part del Pacte. Però hauran de formar part altres mesures. Per què? Perquè l'Estatut, per exemple, no contempla gaire, molt de passada, per exemple, el sector primari o la gestió forestal. Doncs aquests hauran de ser compromisos que adquirirem també el Govern i inclourem en el Pacte rural.

Dit això, i ja que parlem de l'Estatut dels municipis rurals, que ja va estar aprovat aquí pel Parlament, sí que voldria deixar de manifest que el Govern va fer la feina. Va ser el primer projecte de llei del mandat que va portar al Parlament. Veritable declaració d'intencions de la importància que li donem al món local i, sobretot, als petits municipis.

Vam entomar el llegat del Govern del president Aragonès. Aquest és un èxit no només nostre, d'haver-ho presentat amb temps i forma, sinó és també del Govern anterior i de les entitats municipalistes. I, a més, vam donar compliment als acords d'investidura perquè es deia que abans de finalitzar el 2024 s'havia d'aprovar, i així ho vam fer, va ser la primera llei que es va aprovar sota el mandat d'aquest Govern. Ara ens cal aterrar i desplegar.

I fent repàs d'accions que hem fet, que sapigueu que des de la nostra Direcció de Coordinació Interdepartamental i Relacions amb l'Estat hem fet dues trobades amb la comissió motora. Una va ser a Sort, aprofitant la trobada que es va fer al Segon Congrés de repoblament, organitzat per la Diputació de Lleida, això va ser el 5 de juny.

I una altra, que vam fer a Palau de la Generalitat el 7 de juliol. I en aquesta reunió amb tota la comissió motora van estar des del secretari de Governs locals i relacions

amb l'Aran i quatre directors generals, el d'habitatge, el de desenvolupament rural, el de muntanya i jo mateixa.

És important l'Agenda Rural per a aquest Govern i es pot posar de manifest amb altres accions, com és que amb la planificació estratègica que tenim al Govern, amb els dos plans més importants que tenim, l'Agenda Rural hi és present, com és en el Pla de govern, una de les mesures més importants diu que despleguem l'Agenda Rural per evitar el despoblament, garantir uns serveis públics dignes i diversificar l'activitat econòmica en entorns rurals i zones de muntanya. També parlem del compromís de desplegar l'Estatut. I en el Pla Catalunya Lidera que, com bé sabeu, és un conjunt de mesures orientades a què Catalunya recuperi el lideratge econòmic. Doncs, bé, disset de les mesures que estan contemplades al Pla Catalunya Lidera hi estan directament relacionades.

I pel que fa a fites, accions destacades... No sé on està posat el temps, perdoneu. No sé per on vaig, no està posat? (*Veus de fons.*) Estava mirant i no veig. (*Veus de fons.*) Uns deu minuts? Vinga, doncs encara tinc una miqueteta de marge, perfecte.

Doncs pel que fa a fites o accions destacades del Govern que donen resposta a l'Agenda Rural, posaré alguns exemples. Avui mateix, amb sessió de Govern, el Govern aprovarà un decret llei que crea el fons extraordinari addicional 2025 per als ens locals, dotat amb vora 22 milions d'euros, per contribuir a estabilitzar les finances dels ens locals i complementar el fons de cooperació local. El seu article 4 preveu un criteri de distribució major per als municipis de menys de dos mil i encara major pels més petits de cinc-cents habitants. Creiem que aquesta és una mesura important que avui s'aprovarà a Govern i es farà pública.

El nou PUOSC, que dobla el PUOSC anterior, destina 500 milions d'euros en cinc anys, també inclou la discriminació positiva en favor dels petits municipis.

Un altre exemple, la banca mòbil. Hem arribat a 458 municipis on la ciutadania no podia accedir als serveis públics. També ho hem posat..., ha estat una acció del Govern i això beneficia els petits municipis.

Un dels problemes que ha sortit al llarg de moltes sessions del Parlament que tenen els petits municipis és la manca d'interventors i de secretaris, de 1.500 que

necessitaríem en tots els ajuntaments, només cobrim cinc-centes places. Això és un veritable problema i un veritable drama pels petits municipis.

Per aquest motiu, posem en valor haver aconseguit un acord amb l'Estat per a què la Generalitat seleccioni i formi els 228 funcionaris d'habilitació nacional, aquest cop amb una encomana de gestió. Aquestes 218 places es cobriran a partir del 2026, possiblement. I també amb comissió bilateral d'Estat-Generalitat el que es va acordar, recuperar les competències plenes que teníem ja en aquesta matèria abans de l'RSAL, la famosa llei del 2013.

Una altra línia important, la d'ajuts que se va donar als ajuntaments rurals, dotada amb 9 milions, per ajudar-los a finançar projectes. Això beneficiaria a més de sis-cents petits municipis. Sabem que els petits municipis tenen molt poca musculatura tècnica i, quan han de fer una obra, han de fer prèviament els projectes i no tenen suport tècnic suficient. Aquest ajut servirà per cobrir aquestes necessitats.

La xarxa de fibra òptica, també molt reclamada. Es té la intenció de desplegar-la per arribar al vuitanta per cent a finals d'any i al cent per cent al final de la legislatura. I això són dades que es poden sustentar amb dades concretes. Aquest 25 s'ha arribat a 7.454 quilòmetres de xarxa i a 684 municipis, són 1.433 quilòmetres més que a l'inici de la legislatura.

I també es va celebrar el febrer passat una comissió bilateral d'infraestructures amb l'Estat, Estat-Generalitat, on es va acordar que es podria passar per desplegar la xarxa de fibra òptica de la Generalitat per carreteres de l'Estat. Això era un entrebanc que teníem complex i que feia que no poguéssim dir que intentarem arribar al cent per cent de la fibra òptica en els nostres territoris. S'ha creat un grup de treball, van pas a pas, tram a tram, sobretot dels més complicats, analitzant i donant-li solucions singulars a cada un d'aquests trams.

També ja s'està treballant amb les empreses operadores de telefonia mòbil per garantir un pla de desplegament de cobertura en poblacions rurals i evitar que zones de l'alta muntanya o aïllades es quedin sense servei. Aquesta relació amb les operadores i aquests grups de treball van sorgir quan va haver el tall famós de telefonia a internet en plena campanya turística al Pirineu el 29 de setembre passat.

I també s'ha aprovat el pla de reforma de l'Administració i la millora dels serveis públics. Entre els objectius té la simplificació, doncs també tenim una simplificació d'onze tràmits d'agricultura i deu d'empresa, que beneficien molt directament al món rural.

I per acabar, per posar un altre exemple, com va dir el president de la Generalitat no fa gaire, estem treballant un nou paradigma de la gestió forestal i la prevenció d'incendis. S'han aprovat dos acords de govern, un el 15 de juliol passat, un el 9 de setembre, i amb tot se dote els ens locals de mitjans per poder tenir els plans de delimitació i els plans de prevenció i 15 milions per poder fer franges perimetrals. Això ajuda sobretot a municipis petits.

Fins aquí algunes de les pinzellades, algunes de les accions que podem encabir dintre de l'Agenda Rural i que donen resposta a la pròpia Agenda Rural. Evidentment, la resta de departaments també tenen accions, segur que no suficients, perquè evidentment tenim moltes coses a fer, però tots els departaments tenen accions que estan vinculades tant a aquest Govern com a altres que ens han precedit, sens dubte, perquè aquesta ha sigut una màxima en els governs de la Generalitat.

I hi ha més accions, que se us podrà donar compte de les que considereu que són més interessants o que voleu tenir més informació.

I per acabar, deixi'm només dir dues coses. Una, recordar un prec que ens fa el sector i el món rural constantment, que és, ens demana unificar esforços i no fer batalles polítiques, que no les fem en aquest àmbit, no fer batalles polítiques de les seves necessitats. No hi ha res millor que anar a una en aquests àmbits que necessiten tant de les administracions i dels grups parlamentaris. Són molts els avenços que s'aconsegueixen amb les sinergies de tots i totes i cap amb les divergències i les confrontacions. Però no és que ho digui només el sector i el món rural, que ja seria suficient, sinó que el mateix Estatut, en el seu article 8, capítol 2, ens ho demana, col·laboració, respecte institucional, lleialtat institucional, informació continuada, solidaritat interterritorial.

I també a les reunions bilaterals va sortir de manifest la necessitat que la Generalitat anés de la mà en aquests àmbits, tant en l'àmbit municipal, comarcal, com amb les diputacions.

I res, ens queden moltes coses per fer, se n'han fet moltes, sens dubte, però ens queden moltíssimes, sinó no existiria una comissió com aquesta, i que millor que fer-ho plegats i buscant les sinergies entre tots per poder arribar al món rural i que tinguin les oportunitats que es mereixen.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, directora, per les explicacions. Ara passariem a la intervenció dels diferents grups parlamentaris. Donat que és una compareixença que s'ha sol·licitat des de diferents grups, farem com marca el Reglament, doncs l'ordre en funció de la presentació que hi ha marcada en l'ordre del dia. Per tant, començaríem amb la intervenció de la diputada del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, Montse Bergés.

Montse Bergés i Saura

Gràcies, presidenta. Bon dia, directora i els vostres acompanyants.

Bé, ens hauria agradat, i de fet estava previst, que a la primera sessió, bé, a la segona, la primera va ser la constitutiva, haguéssiu pogut comparèixer conjuntament amb els representants de la comissió motora per poder fer aquest debat, però, bé, per temes de..., estàveu pendents de fer la constitució de la comissió.

I, per tant, tenint en compte el que vosaltres també heu anat enumerant de les intervencions, tant de l'Albert Puigvert com la Carme Ferrer i la Maria Costa, nosaltres també hem estat repassant aquestes intervencions i crec que sí que s'ha de posar en valor, i aquí s'ha vist amb l'acord també entre la coincidència entre la CUP i el PP, eh? Vull dir, que estem tots d'acord que és una prioritat pel país, però, evidentment, això no vol dir que no haguem de vetllar i fiscalitzar que el Govern estigui realment complint amb aquest objectiu que vostè també ha anat descrivint en diferents punts, no?

Però també en aquesta compareixença sí que els compareixents ens demanaven doncs que hi hagi aquesta manera de treballar, aquesta governança, que no és fàcil, perquè quan s'han de treballar propostes que afecten absolutament a tots els departaments del Govern no és fàcil, però aquesta manera de treballar que ja té nom, que és l'agenda compartida, que és una metodologia europea i que no és fàcil d'aplicar, però, quan s'aplica, dona molts bons resultats, i jo crec que aquest és el gran exemple de l'Agenda Rural, neix de baix a dalt, les tres potes de la governança i que està feta per la gent que hi viu. Perquè durant massa anys ha passat que les polítiques s'han fet des dels despatxos.

Per tant, la funció nostra avui, des d'aquesta comissió, és aquesta tercera pota de la governança, fent aquesta fiscalització de la tasca del Govern i impulsar que es pugui anar el més de pressa possible perquè...

Fitxer 3

...alguns casos són actuacions que es poden qualificar de ràpides, altres no ho són tant, però estarem vetllant per això.

És per aquest motiu que des del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana hem treballat un pla de treball, que hem passat a la resta de grups parlamentaris perquè el puguem consensuar i, en aquest moment, ja té aquest consens i ja li farem arribar quan haguem parlat amb la Mesa de quina manera el podem anar desenvolupant.

I aquest pla de treball, justament, té l'objectiu que vostè també marcava, que és, no es tracta de 892 accions amb les que anem fent #0.33), sinó que es tracta d'un document totalment integral, amb unes connotacions i una metodologia de treballa que implica molts aspectes, no?

Per això aquest pla de treball el que pretén és anar revisant aquests set reptes, de manera que en cada sessió es persegueix l'objectiu de poder retre comptes. Hi haurà representants de les institucions, no només del Govern de la Generalitat, sinó també de les diputacions i entitats que també tenen competències en el desplegament d'aquesta Agenda Rural.

I, per altra banda, també donar compte, pel que fa als membres de la comissió motora del grau de compliment de les actuacions. Per tant, la idea és que hi hagi les dues visions, les institucions que han d'aplicar les mesures i els membres i entitats, aquestes quaranta entitats i persones que han participat en aquesta redacció.

Per tant, amb aquest objectiu, volem que aquesta comissió sigui útil per poder fer que aquest desplegament s'adeqüi al ritme i a les necessitats que tenim actualment al nostre país, amb aquest deu per cent de la població, del qual alguns d'aquí en formem part.

Vostè ha posat exemples, com la l'eix troncal de l'Estatut dels Municipis Rurals, que realment ha de donar resposta i també és una llei que està feta de manera que hi ha també calendari, perquè moltes vegades hi ha lleis que no s'acaben de desplegar o costa desplegar-les, aquí també estarem amatents, no només en aquesta comissió, sinó a totes les seues parlamentàries.

Altres exemples. Vostè n'ha parlat d'alguns, però així com a projecte que tinguin sobre la taula, impulsat ara ja pel nou Govern, si em pot posar algun exemple més concret. D'aquestes disset mesures, concretament, que ha dit que el projecte del Pla Catalunya Lidera, si té aquí o ens les pot fer arribar quines són, per poder fer també seguiment.

Jo també li puc posar exemples que ja s'estan fent, no? Com, per exemple, amb el famós Rural Proofing, que l'Estatut ja ho preveu, però com que ja tenim lleis que s'estan tramitant abans que hagués entrat en vigor l'Estatut, com, per exemple, la llei de l'amiant, on el Grup d'Esquerra també ha presentat esmenes per poder tenir aquesta mirada del món rural.

També m'agradaria, si ens podeu donar informació, tot i que ja ho treballarem en el moment en la comissió que correspongui a Salut, es van fer uns incentius per poder cobrir places al món rural, perquè hi havia moltes dificultats, si hi ha algun avanç.

Després també, pel que fa a la perspectiva feminista, l'acció 892, que diu: «Incloure l'anàlisi i la perspectiva de gènere de forma transversal als eixos i propostes o bé definir un nou eix específic per a les dones al món rural», li volia posar l'exemple d'un projecte que va impulsar l'anterior Govern, que és el de «Lleida, terra de dones transformadores», que crec que també encaixa molt bé en aquesta agenda

compartida i en aquesta mirada, *(sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció)* que només... Cinc minuts? Acabo, doncs.

En aquesta mirada, que no és només el sector agroalimentari, sinó que hi ha un ventall d'activitats de tots els sectors productius del país. I amb això també li volia demanar si tenen intenció de continuar, perquè no és només per Lleida, sinó que l'objectiu era desplegar-ho a nivell de tota Catalunya, del món rural de tota Catalunya. On ja han fet una compareixença a la Comissió d'Agricultura i ja s'han fet demandes concretes pel que fa, per exemple, al tema dels sanatoris al món rural, etcètera.

Per tant, i com a conclusió, remarcar que si aquest pla de treball es consolida i el podem tirar endavant, la nostra funció serà fer aquest seguiment d'una manera molt directa i demanar que el Govern compleixi en calendari i en concrecions de totes les accions.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada. Seguint l'ordre de presentació d'aquesta sol·licitud de compareixença, seria ara el torn del Grup Parlamentari del PSC Units per Avançar, i té el torn de paraula el diputat Manel Ezquerra.

Manel Ezquerra Tomàs

Molt bé, gràcies, presidenta. Bé, en primer lloc, benvinguda, directora general, i als col·laboradors, encantat que hagi tingut la disponibilitat per atendre tan aviat com se li ha requerit venir amb aquesta compareixença.

Bé, pensem que és molt important el que ja s'ha apuntat, i amb l'anècdota també que ha sortit, no? Estem en un àrea, en una comissió que crec que ens uneix, no? Ens uneix el treballar pel món rural i també relacionat amb l'agricultura, que, precisament, tenim aquesta tarda la comissió, crec que, amb tot el soroll que se sent i tot el que està passant al món polític, tot i les diferències que podem tenir en algun dels temes que quan debatem aquí estem parlant d'unes àrees que ens uneix, no?, que ens uneix, i això és important, perquè des de la unitat ens podem fer sentir millor. I aquest treball conjunt, que també ve de què ho hem detectat tots units, no?, que

realment hi ha un problema demogràfic relacionat amb la falta de relleu generacional que el sector primari està patint, que és el veritable vertebrador que els nostres municipis estiguin vius i tinguin activitat.

Aleshores, és molt important que siguem treballant amb aquesta comissió i és molt important també el que ens heu fet arribar, no?, que representa que s'està treballant amb aquesta comissió de seguiment, podríem dir, no, comissió interdepartamental, que heu creat i que aquí heu apuntat també que va incloure el 17 de juny, crec que heu dit, a les diputacions, a les quatre diputacions, que des d'allí també s'està fent molta feina. Bé, en soc coneixedor més de la de Lleida i veig que, a Lleida, la Diputació de Lleida està fent molt pel món rural, suposo o entenc que a les altres diputacions igualment. Aleshores, també li demanaria si ens pot aportar una mica més aquestes aportacions de les quatre diputacions en general en aquesta reunió, no?

Després també és molt important perquè la gent al món rural se sent una miqueta que no gaudeix dels serveis, que diguem sempre, no?, que tothom tingui tots els serveis com a mínim a trenta minuts. Ens fan arribar, quan trepitges el territori, que no estan tots, precisament, els serveis a trenta minuts. I això fa que la gent jove tingui la inquietud de marxar i això és el que ens preocupa als nostres pobles, no?

Aleshores, jo crec que aquest treball que ens ha anunciat amb alguns, per exemple, que diu que avui s'aprovarà els 22 milions a distribuir als municipis de menys de dos mil, poden ajudar a garantir i a treballar en la línia d'aconseguir que aquests serveis estiguin en aquests municipis, no?

Després també la discriminació positiva del PUOSC, que crec que és una línia molt important també perquè, realment, tenir aquestes subvencions per a poder escometre infraestructures bàsiques en molts dels municipis que no tenen recursos pressupostaris és fonamental per a què aquests pobles no es facin vells, no?

També una pregunta, i m'agradaria enllaçar-ho aquí, si també hi ha previst alguna discriminació positiva amb el tema del pla de barris i viles de Catalunya en aquests municipis rurals, tot i que entenc, i també lligar-ho amb el que ha anunciat, que hi haurà un ajut en recursos humans tècnics per a acompanyar en aquests municipis

que realment no tenen els recursos potser per a preparar els projectes, i crec que aquí és una dificultat que es trobaran, no?

I, bé, la resta que ha anunciat també és molt important. L'enllaç que ha dit, no? L'eix vertebrador serà, com ha dit la meua companya, l'Estatut de Municipis Rurals, que crec que s'ha entomat amb tota la potència per donar-li la rellevància que toqui, prioritzant-ho com una de les accions a l'agenda política del Govern més importants.

I lligar-ho amb el sector primari, que abans li he dit, i amb la gestió forestal, no? Que són els dos eixos també que ajudaran a què hi hagi activitat econòmica.

I bé, amb les properes compareixences que tindrem dels membres de la comissió motora, suposo que aniran sortint inquietuds i crec que, si a partir d'aquí, podem engegar alguna iniciativa parlamentària, tornarà a posar en valor que crec que anirem tots a un en aquest sentit, no?

I és important entomar que ens arribi aquestes properes compareixences perquè si venen des de les quaranta entitats que han participat, de les 1.200 persones que també han aportat el seu granet de sorra, escoltant el territori és quan més acabes detectant el que realment fa falta, no?

I si em queden una mica de temps per acabar, voldria posar un exemple, que és el que es troba a vegades al món rural, no? Per exemple, el Consell Comarcal del Segrià, que dintre de la província de Lleida és la comarca més poblada, és un fet que pot semblar molt poc vist des del món urbà, des de les grans ciutats, però és molt important per aquests municipis. I només a tall d'exemple, es troben, en l'època escolar, agafen els busos des de les Garrigues, des de diverses línies que hi ha per anar a l'Institut de Lleida, de la #10.14, bàsicament, i algun germà que ja fa batxillerat, com que no és obligatori, no pot pujar al bus que puja el germà perquè està fent el tercer d'ESO. I això distorsiona la vida laboral i la conciliació de la família, perquè el bus algú s'ha de quedar per esperar i portar-los. Aleshores, d'aquí, com a demanda, que sempre n'haurem de fer alguna, no?, intentar coordinar que aquestes comarques més allà les tinguin les línies o les que ja tenen i puguin encabir el que no sigui educació obligatòria, sinó que puguin entrar a batxillerat, i inclús algun que pugui ser que estigui estudiant a la universitat, en aquests busos que posen els concilis comarcals.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. Seria ara el torn del diputat del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Per tant, té la paraula el diputat Ignasi Prat.

Ignasi Prat i Sarri

Moltes gràcies, presidenta. Membres de la Mesa, diputats, diputades, públic assistent, senyora Lafuente, benvinguda i moltes gràcies per la seva exposició.

Com molt bé sap, l'Estatut dels Municipis Rurals és avui una llei aprovada pel Parlament i d'obligat compliment. Penso que és una eina normativa eficaç per garantir l'arrelament de les persones que hi viuen i per afavorir el repoblament i l'equilibri territorial.

Ara bé, tots sabem que el Govern té la darrera paraula en el desplegament reglamentari i en la dotació pressupostària. És a dir, pot concretar aspectes tècnics, com els criteris d'ajuts o la tipologia de municipis i, sobretot, decidir amb quins recursos dota aquesta llei. Per tant, si no hi ha pressupostos, és evident que moltes de les mesures queden amb paper mullat.

I aquí és on es veu la contradicció. Si aquest Govern ha passat de tenir una Secretaria d'Agenda Rural a una direcció general, i si no hi ha encara recursos clars, el missatge que es transmet és que l'interès per la vertebració territorial i pels municipis petits és, si més no, escàs.

Per tot això, sembla ser que la prioritat d'aquest Govern és més l'àrea metropolitana que el conjunt del país. Això sí, vull reconèixer l'esforç i la voluntat que hi posa la senyora Lafuente, però, lamentablement, amb això no n'hi ha prou.

La diagnosi del que necessiten els pobles de Catalunya està feta. Tenim aprovat l'Estatut dels Municipis, que és el marc per prendre les decisions necessàries per desplegar-lo, però, sobretot, cal dotar-lo pressupostàriament. I, lamentablement, no tenim ni pressupost ni se l'espera.

A Catalunya hi ha més de set-cents municipis de menys de dos mil habitants que representen més de la meitat del total. Municipis petits que pateixen regressió

demogràfica, envelliment i, sovint, manca d'igualtat en l'accés a serveis bàsics com la sanitat, l'educació o el transport públic. Si no actuem, el despoblament rural continuarà avançant i, amb ell, perdrà tot el país.

I, com ha comentat, han fet reunions bilaterals de l'Agenda Rural amb la comissió motora i la coordinació de l'Agenda Rural amb diferents departaments, una quinzena, si no vaig mal informat. De les conclusions d'aquestes reunions, segur que es necessiten recursos i, sense pressupostos, tenen un pla B per dur a terme polítiques per anar millorant el món rural?

Dit això, com que els municipis necessiten respostes, mentre no tinguem pressupostos, hi ha mesures que l'Estatut ja permetria desplegar des d'ara. Li plantejo alguns exemples. Incentius fiscals per habitatge i per rehabilitació per promoure residències en municipis rurals.

Una altra proposta que pot treballar des d'avui mateix, que és fer front comú amb el Govern de l'Estat, que, per cert, és del mateix color polític que vostès, per aconseguir que els pisos buits de la Sareb siguin cedits als ajuntaments dels municipis rurals. Els alcaldes us ho agrairan, però la ciutadania encara més.

I també celebrem que en el marc del PUOSC hi hagi aquesta dotació complementària d'uns 110.000 euros per municipi de menys de dos mil habitants. Estarem amatents de quan i com arribaran.

Però també podríem generar la simplificació administrativa i digitalització, que ens comentava abans, als ajuntaments petits per reduir-los la burocràcia. Hi ha greus problemes amb secretaris i interventors que no donen a l'abast i costa molt que es desplacin a poblacions petites sense unes garanties dignes.

Ara bé, hi ha altres punts de l'Estatut que no es poden desplegar perquè no hi ha pressupostos, com la creació dels fons específics de municipis rurals, de caràcter incondicional, vinculat a la llei de pressupostos, i la línia específica d'inversions per fer front a la regressió demogràfica i l'envelliment.

I en energies renovables, ens trobem en un moment clau pel que fa a la transició energètica d'aquest país...

Fitxer 4

...i molts municipis rurals veuen com una amenaça i, alhora, com una oportunitat aquesta transició, però es troben amb una inseguretat jurídica que els preocupa, i molt.

Aquest Govern vol aprovar un decret llei on declararà d'interès públic superior les noves instal·lacions de renovables i bateries, però no tenim un PLATER com Déu mana per tenir una distribució més justa i efectiva i que els municipis rurals se sentin valorats i respectats. Per tant, estem començant la casa per la teulada. Seria bo, senyora Lafuente, que en fes bandera, si volen fer les coses bé.

Per això, la conclusió és clara, presentin i aprovin pressupostos, donin oxigen als municipis rurals perquè tinguin els mateixos serveis i les mateixes oportunitats que l'àrea metropolitana. No es tracta de fer caritat, sinó de fer justícia territorial.

I acabo, presidenta. Des de Junts creiem en una Catalunya equilibrada i cohesionada, on viure en un poble petit no sigui un desavantatge, sinó una oportunitat. Una Catalunya que aposti pel talent arrelat, per l'economia de proximitat i per garantir que ningú hagi de marxar del seu poble per manca d'oportunitats.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputats. S'ha ajustat allò, estava a punt de tocar, exactament, els cinc minuts. Per tant, moltes gràcies.

Passaríem ara el torn al Grup Parlamentari dels Comuns i té la paraula la diputada Núria Lozano.

Núria Lozano Montoya

Gràcies, presidenta. Bé, en primer lloc, moltes gràcies a la senyora Lafuente per la seva compareixença i al seu equip.

El tema de l'Agenda Rural és una qüestió que pel nostre grup és rellevant. És una qüestió rellevant no només pel fet que som una comissió que tenim molta dedicació a activitats que tenen molt a veure amb l'entorn rural i que són activitats que, a més

a més, tenen molt a veure amb la fixació de la població al territori i que tenen a veure amb la preservació del medi, amb la preservació de la biodiversitat o amb la generació de riquesa i d'identitat. Però això no seria res si no fem una aposta per la qualitat i proximitat de la qualitat de vida de les persones que resideixen en aquest entorn rural. Per tant, resulta bàsic l'impuls del Pla estratègic contra el despoblament rural.

I coincidim amb el caràcter clau de l'aprovació de l'Estatut dels municipis rurals al servei de les propostes d'aquesta agenda, amb l'objectiu d'assolir aquest equilibri i sostenibilitat territorial, que, molt encertadament, vostè parlava de justícia, i que ha d'incloure no només el desenvolupament socioeconòmic, sinó també ambiental, territorial i de millora de serveis públics, de drets de ciutadania, en definitiva, per tal de garantir una equitat d'aquestes ciutadanes que resideixen en zones rurals.

A nosaltres ens agrada més parlar d'una governança més que participativa, participada, per part d'aquestes persones, perquè és el que constitueix una autèntica garantia de concertació territorial. Però l'Agenda Rural no és només una llista d'accions, que ho és, o no és només una forma de governança compartida i participada, com deia anteriorment, del territori, que ho és també, sinó un autèntic acord de país per garantir la capacitat de fer polítiques des de la proximitat i amb un impacte directe sobre la realitat de les persones que hi participen per modelar aquest país a què aspirem i que les comunitats rurals doncs també hi tenen tot el dret a ser-ne part.

Alguna de les intervencions que m'han precedit ja s'han referit a diverses de les qüestions que han anat sorgint i a mi m'agradaria detenir-me en una qüestió a la que potser no s'ha fet tanta referència i a la que vostè feia un esment, que és el tema dels funcionaris habilitats, el tema dels secretaris i interventors, que són claus en aquesta governança. Perquè una de les causes, ens amoïna i no poc doncs els dèficits que origina al municipalisme català, és prou coneguda, crec que com a mínim pels que estem aquí, la falta de funcionaris, com secretaris i interventors arreu del país. També l'existència de secretaris i interventors interins entre opositors que no han superat el procés selectiu, donada la falta d'aquest tipus de persones i de les seves dedicacions. Però també, fins i tot, el cas de secretaris i interventors que

s'ocupen, simultàniament, de diversos municipis, de diversos ens locals i en algun cas, a més a més, amb la necessitat de cobrir zones molt extenses del territori, amb les consegüents dificultats per poder garantir l'adequat compliment de les obligacions d'aquests municipis.

Abans de vacances, vam tenir ocasió a la Comissió de la Sindicatura de Comptes d'analitzar en un dels informes que presentava la Sindicatura sobre el compte general de les administracions locals, que reflectia el fet que un percentatge, és cert que cada cop menor, però amb una relació molt directa entre la falta d'aquests funcionaris habilitats i la situació, doncs encara un percentatge prou rellevant de municipis que no havien tramès el compte general a la Sindicatura o no havien elaborat el compte general, el que implica una falta de retiment de comptes sobre el grau d'execució pressupostària i que, en molts casos, tenia a veure amb aquests entorns rurals, però no per falta de voluntat dels ens locals ni dels electes que els regien, tampoc dels funcionaris que presten serveis als mateixos, sinó per la falta de mitjans. I això també contribueix a la falta d'equitat territorial a què fèiem referència.

I d'aquí la nostra pregunta, si ens podrien ampliar aquest acord entorn al tema dels 218 vacants, com és el cas de mecanismes de selecció, organisme de formació i, sobretot, quin calendari, per tal, doncs, de conèixer si els municipis rurals podran disposar d'aquesta eina absolutament imprescindible per tal d'afrontar la seva tasca quotidiana.

En qualsevol cas... *(Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.)* Acabo, presidenta. Totes i cadascuna de les prop de nou-centes accions que venen definides a l'Agenda Rural són rellevants per garantir aquesta equitat territorial i, per tant, cal garantir la seva implementació, com cal també garantir prou dotació pressupostària per tal de fer-les efectives.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputada. Ara seria el torn del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular, però en Dani Cornellà s'ha excusat ara mateix de la comissió, donat que coincideix amb la Junta de Portaveus. Per tant, passaríem el torn al Grup Parlamentari del Partit Popular i té la paraula el diputat Jaume Veray.

Jaume Veray Cama

Moltes gràcies, presidenta. En primer lloc, agrair a la senyora Mònica Lafuente la seva presència avui aquí i les seves explicacions, i a tota la part del seu equip.

El primer de tot és dir que el senyor Cornellà no ha marxat perquè jo parli amb nom seu, sinó al revés, perquè no vol tornar a coincidir amb mi aquesta vegada. Suposo. *(Rialles.)*

Bromes a part. Miri, jo no faré avui aquí una explicació de com està el territori perquè tots sabem com està i, més o menys, tots coincidim amb la diagnosi.

Hi ha una frase que m'ha agradat molt, que jo ja l'he sentit diverses vegades, però que és realment certa, i és l'única manera de portar a terme o d'implementar tota aquesta feina que heu de fer, que heu de fer, dic, perquè l'heu de portar vosaltres a terme, que és, no es pot decidir des dels despatxos. Home, seria hora que comencéssim a moure'ns de Barcelona, a sortir de Barcelona, a visitar, a entrar al territori i a escoltar les seves queixes o les seves idees. Perquè, com s'ha dit aquí, la veritat, la sensació és que al Govern de la Generalitat el que li importa és Barcelona, la seva corona metropolitana i el que quedi a més de cent quilòmetres o de noranta quilòmetres de Barcelona, bé, ja hi anirem fent perquè tampoc té tanta influència electoral. Això per un costat.

Per l'altre. Tenim una eina, que és l'Estatut dels Municipis Rurals, doncs aprofitem-ho i, partint d'ella, portin-la a terme i executin el que han d'executar. El que em porta, el problema de parlar dels últims és que moltes coses ja s'han dit, el que em porta a fer-li una pregunta molt directa: Com creu vostè que la falta de pressupost afecta el desenvolupament de tot el que avui hem estat parlant o el que pretén portar a terme?

Perquè és molt fàcil dir que «implementarem, farem, ajudarem, tirarem endavant coses», però, és clar, és que tenim un límit, és que no tenim pressupostos, és que no han sigut capaços de portar-los o d'aprovar-los. Ja no d'aprovar-los, sinó ni de portar-los al Parlament perquè ho discutim. I, per tant, a mi, hi ha vegades que hi ha coses que em fan pensar allò de, bé, anem parlant, anem dient, però, com que no tenim pressupostos, farem el que podrem. O el que vulguem, que també és una altra manera de veure-ho.

Jo li volia dir que..., ha parlat de boscos productius. Miri, jo fa dies, o ja fa mesos, que tinc una preocupació molt alta i és, vostès han parlat amb els propietaris dels boscos? Amb els propietaris, eh? Hi han parlat. Un tant per cent molt alt del bosc a Catalunya és privat. Vostès hi han parlat? Vostès saben que els propietaris dels boscos estan completament asfixiats? Que tot són pals a les rodes? No només del Govern, sinó d'entitats que, en ares d'un ecologisme exacerbat, exigeixen i volen decidir sobre temes que són de prioritat privada. I, per tant, a mi, l'altre dia, quan el president va dir, hi ha massa bosc a Catalunya, vaig pensar, home, hi ha massa bosc, el que haurien de parlar és amb la gent dels boscos, a veure què en pensen de per què hi ha massa bosc. I, per tant, crec que és un tema prou important.

Miri, per acabar, perquè jo intento no gastar mai els minuts que em donen, així els altres que parlen més, tenen temps. Miri, senyora Lafuente, tenim diagnosi, tenim eines. Doncs a veure si són capaços de donar la solució a la situació que pateixen els nostres municipis rurals.

Moltes gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. I ara, per tancar la intervenció dels diferents grups parlamentaris, seria el torn del Grup Parlamentari de VOX. Té la paraula el diputat Rafael Villafranca.

Rafael Villafranca Mercé

Gràcies, presidenta. Agrair també la presentació avui que ens ha fet la senyora Lafuente.

Bé, dir de començament que estem d'acord amb el problema greu que tenim amb el despoblament als municipis rurals. I és clar que no es pot governar d'esquena davant aquest deu per cent de despoblament. Tot i així, que el Govern de la Generalitat i aquesta política, sobretot urbanista, doncs sembla que no té aquest interès que a vegades manifesta amb aquestes intencions.

Està clar la importància, com ja he ressaltat, del món rural, el que garanteix la biodiversitat. Són els guardians dels boscos davant els incendis i la necessitat d'aquest sector primari de mantenir-lo, com és l'agricultura i la ramaderia.

I, bé, sempre parlem d'aquesta paraula grandiloqüent que és relleu generacional, però està clar que aquest relleu generacional no es pot produir si no es produeixen dos factors bàsics. En primer lloc, la rendibilitat, la rendibilitat que està al marge d'aquest problema d'aquí del món rural, però sí quant a les polítiques que es poden fer tant a nivell nacional, a nivell autonòmic, com a nivell de la política comunitària, de la política agrària comunitària.

I l'altra qüestió és la qualitat de vida als municipis. Aquí és on tenim aquest gran problema i és aquesta feina que ha de fer, i que entenem que moltes vegades no és suficient, amb aquest propòsit de les agències rurals, no?

És necessari doncs que els municipis, la gent que viu als pobles, que són els que després treballen al camp i fan les activitats agrícoles o agropecuàries, tinguin uns bons serveis.

S'ha parlat que hi ha un projecte de la banca, que no ha quedat molt clar si s'ha desenvolupat, que queda moltíssim per desenvolupar.

Cal un millor transport. La política de l'habitatge, també com s'ha plantejat aquí, és fonamental. I, evidentment, tot el tema de la telefonia i l'internet, les connexions són fonamentals perquè la gent no se desanimi i no es produeixi aquest abandonament del món rural.

Què s'ha fet aquí? Sembla que, bé, més que fer, s'han especificat algunes accions, és tot una declaració d'intencions, no? S'ha dit que no és un pla d'acció, sinó que és un document aspiracional, és a dir, que aspira a fer coses. No volem que quedi així un document de declaració d'aquestes intencions. És important que aquestes accions siguin efectives per lluitar contra aquest despoblament i evitar així que no quedi tot en una simple literatura i en demagògia legislativa, perquè es parla de decrets i això, i diferents decrets sobre el tema de millorar l'activitat de l'Agenda Rural, però, clar, està tot molt relacionat amb el finançament i la possibilitat de la disposició dels diners públics, no?

És important el que s'ha dit sobre l'eix troncal, que l'eix troncal d'aquesta Agenda Rural, aquest Pacte Rural, evidentment, serà l'Estatut dels municipis rurals.

Dit això, bé, aquest pla d'acció és importantíssim que almenys se desenvolupin aquestes accions de les 892, les que són més aviat prioritàries o amb aquestes que inclús s'identifiquen com a estratègiques.

El passat 1 d'abril ja vam tenir la primera comissió i avui ens toca de nou supervisar aquest seguiment i compliment dels objectius del pla. En aquest moment, després de la seva exposició, crec que és necessari que es pugui disposar de dades concretes com el percentatge d'accions implementades, especialment de les 277 prioritàries i les 59 estratègiques; el pressupost que s'ha destinat respecte a quant s'ha invertit fins ara les fons de finançament, ja sigui la Generalitat, els fons europeus o els municipis.

I, bé, tan sols no és això, cal que neguem també amb aquesta compareixença els mecanismes que s'utilitzen per mesurar el grau d'implantació, indicadors de resultats, informes periòdics i públics i, encara més, amb més dades concretes, millores de serveis, connectivitat, com s'ha parlat, habitatge, relleu generacional i, per últim, les accions dels pròxims mesos. Això ja ha quedat una exposició. Evidentment, en vint minuts poca cosa més es pot dir, no? Però és que s'hauria de concentrar en aquestes accions que considerem estratègiques.

He de dir-li que no s'ha aconseguit...

Fitxer 5

...poder disposar dels informes públics que facin un seguiment territorial pels municipis del desenvolupament del pla d'avaluació del seu impacte. Segurament és perquè no existeixen. I per això els demano que, a partir d'ara, puguem disposar d'un informe públic, si pot ser semestral, amb les dades concretes i disposar d'ells amb caràcter previ a les convocatòries que puguem tenir amb aquestes comissions.

Per últim, m'agradaria saber quin departament de la Generalitat ha incorporat de manera efectiva accions de l'Agenda Rural en els seus plans i quins d'ells encara no s'han pogut realitzar.

I quant a la transparència, existeix algun mecanisme públic de seguiment que permeti als ajuntaments i als ciutadans disposar o consultar de la informació adient?

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. Ara, pertocaria tancar el torn dels grups parlamentaris al Grup Mixt, però donat que no estan en la comissió, els donaríem per tancat. I passaríem el torn per poder respondre, ampliar les diferents intervencions dels grups parlamentaris a la senyora Mònica Lafuente, la directora general de Coordinació Interdepartamental.

(Veus de fons.) Directora, per uns deu minuts, com em diu el lletrat, aproximadament. Com que hi ha hagut diferents intervencions i preguntes, si és més llarg, també serem generosos amb el temps.

Mònica Lafuente de la Torre (directora general de Coordinació Interdepartamental del Departament de la Presidència)

Moltes gràcies, presidenta. No m'allargaré. Agrair totes les intervencions, el to de totes les intervencions i, sobretot, les aportacions que heu anat fent.

Pel que fa al pla de treball que la senyora diputada Montse Bergés, d'Esquerra Republicana, feia menció. Ens cenyirem a aquest pla de treball. Ara, se'ns estava demanant en la darrera intervenció que expliquéssim determinades mesures, determinats reptes que formen part de l'Agenda Rural, ens cenyirem a aquest pla de treball. Entenc que, quan el tingueu aprovat, ens el passareu i nosaltres vindrem a rendir comptes del que s'hagi considerat.

Igual que amb el tema de l'agenda compartida, estarem a plena disposició del mandat que surti del Parlament.

Hi ha hagut tres temes que han sortit, que són el Pla Lidera, polítiques de gènere i salut. Jo podria fer ara, per exemple, pel que fa al Pla Lidera, mencionar tres mesures, en són més, que això, si amb aquest pla de treball anem compareixent en diferents comissions, podem anar explicant per on va cada una de les mesures, dels plans que el Govern té, com és el Pla lidera o el pla de govern.

Però tres mesures, per exemple, que contemplen el Pla Lidera. Una de les quals és el desplegament d'un pla estratègic per al desenvolupament d'activitat econòmica en els polígons d'activitat econòmica, especialment en zones rurals i perifèriques amb dèficits estructurals, tal qual està redactat al Pla Catalunya Lidera. O bé el

foment de les instal·lacions de noves empreses en zones rurals o amb dèficit d'activitat, mitjançant i subvencions per a sòl industrial adequades d'espais i projectes innovadors. Dos de les disset que he comentat que en formaven part.

De Salut podríem dir també moltes actuacions que es duen a terme en aquests moments. El nou bloc quirúrgic a l'Hospital Comarcal de Móra d'Ebre, l'ampliació de l'Hospital Verge de la Cinta de Tortosa i l'aposta pels estudis de medicina a Tortosa, que això és descentralitzar i localitzar i fer que la gent dels territoris puguin tenir accés a la universitat d'una manera més pròxima.

Aquest mes de setembre ha nascut a la Vall de Carme, a la comarca de l'Anoia, la primera experiència d'atenció integrada social i sanitària en l'àmbit rural a Catalunya. Una iniciativa pionera que vol millorar l'atenció a la ciutadania integrant Salut, serveis socials, que això ve a col·lació també del que s'havia apel·lat i reclamat sobre residències. Atenció integral entre Salut, serveis socials i actius comunitaris.

I respecte a polítiques de gènere, tot el compromís amb aquest tipus de mesures i també les entomem per dur-les a terme.

S'ha parlat del Rural Proofing, que ara ja una vegada tenim l'Estatut, potser parlem de mecanisme de garantia rural. I, evidentment, jo crec que és una de les fites de l'Estatut dels municipis rurals més importants. Per què? Més enllà del que acabem consensuant entre la comissió motora, nosaltres diputacions, grups parlamentaris, de amb què es materialitza, perquè no és fàcil, parlem, d'una banda, de simplificació administrativa, hem de procurar que aquest mecanisme de garantia rural faci que hi hagi més burocràcia encara. Però, evidentment, jo crec que el més important del mecanisme de garantia rural és que canviem la cultura dels departaments, que canviem la cultura de l'Administració.

Ningú podria pensar en no tenir una visió de gènere quan fas normativa, quan dones subvencions, ajuts o polítiques públiques, que és el que diu el mecanisme de garantia rural, no? Ningú pensaria en obviar les polítiques de gènere, ningú pensaria en obviar el medi ambient. Doncs, a partir d'ara ja ningú pot obviar, cap departament podrà optar, cap tècnic, cap responsable polític en tenir el xip d'adaptar la normativa a les necessitats del món rural. I jo crec que el més important del mecanisme de garantia rural és aquest canvi de cultura, que ja sí o sí ha vingut per quedar-se.

Respecte a les aportacions que van poder fer les diputacions a la Comissió Interdepartamental de Governança Rural, que em comentava el diputat del Grup Socialista Units per Avançar. Primer els va sobtar, però ho van agrair moltíssim. Els va sobtar perquè no formaven part d'aquesta Comissió Interdepartamental. Però el que van dir és que era imprescindible anar de la mà i fer polítiques coordinades.

En moltes ocasions no ens adonem que des de les diputacions es fan ics coses que després dupliquem a la Generalitat o a la inversa. Llavors, es tracta de posar sobre la taula les mesures, les accions, els ajuts que en cada administració posen a disposició del món rural per anar coordinats i de forma col·laborativa.

Pel que fa al pla de barris, és pla de viles i barris, i quan se va introduir la paraula «viles» era per poder adaptar aquest pla també a les viles, que són els petits municipis.

De tot això que estem parlant, que ho estic dient ara d'una manera molt sesgada i per sobre, qualsevol informació més detallada que necessiteu, no sé si per escrit o en properes comissions, us les farem arribar.

Ha sortit en dues ocasions la importància dels pressupostos. Sens dubte, senyor Prat, els pressupostos són importants, i com veig que té tant afany que aquests pressupostos existeixin, l'animo a conversar amb el seu grup parlamentari perquè els aprovem.

De moment tenim tres suplementos de crèdit, i amb això anem fent polítiques. Evidentment, no hem parat de gestionar i de fer polítiques en favor de la ciutadania de Catalunya i molt especialment del món rural. Però, com vostès saben, vostès, tots els grups parlamentaris són decisius a l'hora d'aprovar els pressupostos. Com veig que l'afany seu és enorme, l'animo, i sé que convencerà el seu grup per poder aprovar els propers pressupostos de la Generalitat.

També s'ha parlat del canvi de secretaria a direcció general. El nom no fa la cosa, crec. Una cosa és una secretaria, i és veritat que tenia moltíssimes competències inassumibles per a una sola persona. En el fons és preferible, i si sap com funciona un departament em donarà la raó, diferents direccions generals i sesgar les competències. En aquest cas, el director general del món rural pot atendre perfectament el món rural, que abans el secretari havia d'atendre la PAC, el món

rural, regadius, i era inabastable. En tot cas, és una opció a l'hora de confeccionar un govern i els consellers tenen, evidentment, la decisió de com confeccionen els seus equips.

Allò de la governança participada, que deia la senyora diputada dels Comuns, la senyora Lozano. És un concepte que, evidentment, entomem i que té finalitats interessants en les que nosaltres també assumirem en el nostre mandat.

Ens preguntava sobre tenir més informació, i aquesta també l'hi passarem, dels 218 funcionaris d'habilitació nacional. El que sí que li puc dir, perquè deia calendari, el Govern el que té és la intenció de cobrir aquestes places a partir de l'estiu de 2026. Amb això s'està treballant.

Sobre els boscos productius, el diputat del Partit Popular. Sí, parlem amb els propietaris, evidentment que parlem amb els propietaris. O sigui, des del moment que el primer president d'una comunitat autònoma que parla de canvi de paradigma i de gestió diferent dels boscos i de la prevenció i extinció d'incendis, que ha estat el president Salvador Illa, no hem fet una altra cosa que parlar amb tots els sectors interessats, des del món rural, vetllant també perquè complim amb tota la normativa i amb aquest canvi de gestió en els públics, perquè és veritat que el percentatge més alt de boscos és privat, però també n'hi ha molts de públics, de la Generalitat i dels ajuntaments. Llavors, aquí l'esforç en gestionar-los bé i ajudar els privats perquè puguin ser els seus boscos productius.

I parlava el diputat del Partit Popular de tenim la diagnosi, tenim les eines, ara cal que vostès posin la solució. Els hi dic a tots vostès que les solucions les tindrem si anem tots de la mà i amb la seva complicitat, perquè en el fons, fons, fons, si se n'adonen, més enllà dels pressupostos, però els tindrem aprovats perquè veig que hi ha bastant desig que això sigui així, més enllà de la qüestió econòmica, el potencial món rural, que tinguin els mateixos serveis i oportunitats que el món urbà, és un clam que tots els presents tenim clar.

La presidenta

Gràcies, directora general. En tot cas, qualsevol informació que vulgui fer arribar, té a disposició la secretaria d'aquesta comissió per poder reenviar-ho a tots els diputats i diputades.

I si algú vol afegir alguna cosa per mig minut, si ha quedat alguna cosa, però insisteixo, eh?, puntual, no és per entrar en debat de segons què. Alguna intervenció...? Sí, miro si, per ordre, algú més... Espera, dic que mirava si, per ordre, d'algú més... No? Doncs, diputat.

Ignasi Prat i Sarri

No, un matís, bé, un simple comentari que ha fet la senyora Lafuente. Clar, jo, per valorar els pressupostos, primer s'han de presentar, i l'emplaço a presentar els pressupostos al Parlament i després nosaltres ja valorarem si són adequats o no pel país.

La presidenta

Gràcies, diputat. Diputat Ezquerria, per part del PSC.

Manel Ezquerria Tomàs

Gràcies, presidenta. Jo, deu segons. S'ha explicat que no hi ha pressupostos i s'ha fet molt èmfasi, no? Realment, no és veritat tampoc. O sigui, treballem amb pressupostos prorrogats, tot i que la intenció, i crec que de tots, seria que hi hagués nous pressupostos, i més aprofitant la bonança econòmica que tenim en aquest moment, que hi ha molts més recursos. I aquí doncs, bé, també hi ha hagut uns grups polítics que han entès que hem d'aprofitar aquesta bonança econòmica per fer unes modificacions pressupostàries que donen per a fer moltes de les polítiques que s'han desenvolupat.

O sigui, no tenim pressupostos, no és veritat. Treballem amb pressupostos prorrogats i tant de bo, veient els recursos que hi ha, puguem entendre'ns i tindre pressupostos ben aviat.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies, diputat. Diputat de VOX?

Rafael Villafranca Mercé

Sí, gràcies, presidenta. No, simplement, he fet dues preguntes que no han estat contestades, que eren en referents a quin departament de la Generalitat ha incorporat d'alguna manera efectiva aquestes accions de l'Agenda Rural?

I quant a la transparència, que considerem essencial, si existeix algun mecanisme públic quant al seguiment que permeti als ajuntaments i als ciutadans disposar i consultar aquesta informació.

Gràcies.

La presidenta

Directora, si vol acabar tancant amb aquestes respostes, i ja tancaríem aquí la compareixença.

Gràcies.

Mònica Lafuente de la Torre (directora general de Coordinació Interdepartamental del Departament de la Presidència)

Tanco. Insisteixo que si hi haurà un pla de treball en aquesta comissió, allà anirem rendint comptes.

Evidentment, hi ha molts departaments. He fet menció a algunes fites del Departament de Presidència. He fet menció després d'algunes del Pla Lidera, que és un pla conjunt i de Salut, per exemple. Puc posar més exemples. En tot cas, jo crec que aquesta és una informació que estarà a l'abast a mesura que anem fent les diferents comissions de seguiment i anar acomplint amb aquest pla de treball que ens exposareu.

I respecte als ajuntaments, exactament el mateix. Pensi que la comissió motora la formen les entitats municipalistes, és a dir, els ajuntaments estan informats de tot el que fem. I, és més, he dit que hem fet dues reunions, que no s'havien fet amb la comissió motora, i amb un estable secretari d'Ens locals i relacions amb l'Aran. Evidentment, a la comissió motora, que hi formen per a aquestes entitats, se'ls va rendint comptes constantment.

La presidenta

Doncs, ara sí, gràcies, directora, per la seva compareixença, senyora Mónica Lafuente. Gràcies, diputats i diputades.

En tot cas, aixecaríem ara la sessió recordant-los que, a partir d'ara, la voluntat és tots els dimarts mensuals que no hi ha Comissió d'Agricultura aprofitaríem per fer aquesta Agenda Rural i, per tant, poder tirar endavant aquest control que deia la directora general dels diferents aspectes amplíssims que comporta l'Agenda Rural de Catalunya.

Gràcies i aixequem la sessió.

La sessió s'aixeca a...

TRANSCRIPCIÓ EN BRUT